

ابزارهای
پژوهش

سرвис ترجمه
تخصصی

کارگاه های
آموزشی

بلاگ
مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری
STES

فیلم های
آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

تاریخ آموزش
آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقالات ISI

آموزش مهارت های کاربردی
در تدوین و چاپ مقالات ISI

تاریخ آموزش
روش تحقیق کمی

روش تحقیق کمی

تاریخ آموزش
آموزش نرم افزار Word برای بروزهشتران

آموزش نرم افزار Word
برای پژوهشگران

مقایسه سرخختی روان‌شناختی، سبک‌های تفکر، مهارت‌های اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار (گروهی- انفرادی) و غیر ورزشکار

دکتر محمد نریمانی^۱، دکتر عباس ابوالقاسمی^۲
دکتر اوشا برهمند^۳، زرار محمد امینی^۴

۱. دانشیار دانشگاه محقق اردبیلی، ۲. استادیار دانشگاه محقق اردبیلی،
۴. کارشناس ارشد روان‌شناسی

چکیده

هدف این پژوهش مقایسه سرخختی روان‌شناختی، سبک‌های تفکر، مهارت‌های اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار (گروهی- انفرادی) و غیر ورزشکار پسر مدارس متوسطه شهر اشنویه $N=1588$. در سال تحصیلی ۸۴-۸۵ بوده است که از این تعداد ۲۱۰ نفر به روش نمونه‌گیری خوشای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات مورد نیاز از پرسشنامه‌های سرخختی روان‌شناختی، سبک‌های تفکر و مهارت‌های اجتماعی استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان داد که بین سه گروه از دانش‌آموزان ورزشکار (گروهی- انفرادی) و غیر ورزشکار از لحاظ متغیرهای سرخختی روان‌شناختی، سبک‌های تفکر، مهارت‌های اجتماعی و پیشرفت تحصیلی تفاوت وجود دارد. به عبارت دیگر این متغیرها در دانش‌آموزان ورزشکار گروهی بالاتر از دو گروه دیگر بود. همچنین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار انفرادی بهتر از دو گروه دیگر بود.

واژه‌های کلیدی: سرخختی روان‌شناختی، سبک‌های تفکر، مهارت‌های اجتماعی، پیشرفت تحصیلی، ورزش

مقدمه

از آنجایی که دانش آموزان به عنوان رکن اساسی نظام آموزشی کشور، در دستیابی به اهداف نظام آموزشی نقش و جایگاه ویژه‌ای دارند، توجه به این قشر از جامعه از لحاظ آموزشی و تربیتی، باروری و شکوفایی هر چه بیشتر نظام آموزشی و تربیتی جامعه را موجب می‌گردد. یکی از عوامل بسیار مهم در پیشرفت تحصیلی و ورزشی دانش آموزان ورزشکار، توجه به عوامل روان‌شناسی آنان می‌باشد. از جمله ویژگی‌های شخصیتی مهمی که به نظر می‌رسد عملکرد را در شرایط استرس‌زا همچون محیط‌های ورزشی بین‌المللی تحت تأثیر قرار دهنده و مانع تأثیر عوامل مزاحم شوند، سرشناسی روان‌شناسی^۱، سبک‌های تفکر^۲ و مهارت‌های اجتماعی می‌باشد.

استرنبرگ (۱۹۸۷) بیان می‌کند که سبک‌های تفکر، روش‌های ترجیحی برای استفاده از توانایی‌های شناختی هستند. این سبک‌ها نشان می‌دهند که چگونه افراد دوست دارند توانایی‌های خویش را در زندگی روزمره به کار گیرند. بر اساس نظریه استرنبرگ شیوه‌های متفاوت پردازش اطلاعات افراد، سبک‌های تفکر نام دارد. در واقع سبک‌های تفکر روش‌های ترجیح دادن و چگونگی استفاده از توانایی‌ها هستند نه خود توانایی‌ها، و به یک روش روحانی یافته تفکر پرداخته‌اند (۱).

استرنبرگ و گریگورنکو (۱۹۹۷) معتقدند که مطالعه شناخت سبک‌های تفکر در افراد، بویژه ورزشکاران به این دلایل با اهمیت هستند که بین مطالعه شخصیت ورزشکاران و موفقیت آنها پلی ایجاد می‌کند و می‌تواند برای پیش‌بینی موفقیت تحصیلی و ورزشی دانش آموزان ورزشکار در موقعیت‌های آموزشی و ورزشی مفید و ضروری واقع شود. شایان ذکر است که سبک‌های تفکر نه تنها تحت تأثیر عواملی چون شغل، وضعیت اجتماعی-اقتصادی قرار دارد بلکه متأثر از فعالیت‌های ورزشی (گروهی و انفرادی) نیز هست؛ به گونه‌ای که اگر با رویکرد فعالیت محور به سبک‌های تفکر نگریسته شود، نوع فعالیت‌های ورزشی ورزشکاران با سبک‌های تفکر دانش آموزان ارتباط می‌یابد (۲).

همان‌طور که مطالعه یزدان‌پناه (۱۳۸۲) نشان می‌دهد افراد برونگرا بیشتر از سبک تفکر بیرونی استفاده می‌کنند تا سبک تفکر درونی و افرادی که به کارهای انفرادی علاقه دارند

1. Psychological hardiness

2. Thinking styles

دارای سبک تفکر درونی هستند^(۳). همچنین مطالعه موسی زاده (۱۳۸۳) نشان می‌دهد که بین علاقه به فعالیت‌های گروهی و تفکر بیرونی همبستگی معنی‌داری وجود دارد. با توجه به مطالعه فوق می‌توان چنین استنباط کرد که فعالیت در ورزش‌های گروهی نیز صفت برونقرایی و گرایش به مردم و نهایت استفاده بیشتر از تفکر بیرونی را در دانش‌آموزان ورزش‌های گروهی افزایش می‌دهد^(۴). همچنین مطالعه استرنبرگ (۱۹۹۷) نشان می‌دهد که فعالیت در گروه‌های کوچک و استفاده از یادگیری مشارکتی با سبک تفکر بیرونی مرتبط است^(۵).

افرون براین اگر شخصیت را ترکیبی از اعمال، افکار، هیجانات و انگیزش‌های فرد بدانیم، مؤلفه‌های سازنده شخصیت ممکن است در افراد مختلف متفاوت باشد. کوباسا (۱۹۸۸) با استفاده از نظریه‌های وجودی در شخصیت، سرسختی را ترکیبی از باورها در مورد خویشن و جهان تعریف می‌کند که از سه مؤلفه تعهد، کترل و مبارزه‌جویی تشکیل شده است. از دیدگاه کوباسا فرد سرسخت کسی است که سه ویژگی عمومی دارد:

الف: اعتقاد به اینکه قادر به کترول و یا تأثیرگذاری بر حوادث است و فشارزاهای روانی را قابل تغییر می‌داند.

ب: توانایی احساس عمیق در آمیختگی و یا تعهد نسبت به فعالیت‌هایی که فرد انجام می‌دهد (۶). گل‌بای و شی‌رد (۲۰۰۴) در پژوهشی با عنوان سرسختی روان‌شناختی در سطوح مختلف ورزشکاران و ورزش راگبی نشان دادند که بین نمرات قبلی مقیاس‌های سرسختی روان‌شناختی با عملکرد ورزشکاران رابطه مثبت وجود دارد و بازیکنانی که در سطح استاندارد بالا (بازیکنان بین‌المللی) هستند به طور معنی‌داری سطح بالایی از مؤلفه‌های سرسختی (تعهد، کترول و مبارزه طلبی) و دو مؤلفه کترول انرژی منفی و کترول توجه را از هفت مؤلفه سرسختی ذهنی (اعتماد به نفس، کترول انرژی منفی، کترول توجه، کترول دیداری، انگیزه، انرژی مثبت و کترول نگرش) دارند.

ج: انتظار اینکه تغییر یک مبارزه هیجان‌انگیز، برای رشد بیشتر است و آن را جنبه‌ای عادی از زندگی می‌داند^(۷).

کولد، دیفن باچ و مووفیت^۱ (۲۰۰۲)، در یک بررسی برای ارزیابی ویژگی‌های

1. Cold, Difenbach & Mofit

روان‌شناسخی فهرمانان المپیک، سرسختی رایک مهارت ذهنی تعریف کردند که می‌تواند نقش معنی‌داری در افزایش عملکرد ورزشی داشته باشد^(۸). هاتون و ایوانز (۲۰۰۲) در پژوهشی اثرات سرسختی روان‌شناسخی و مؤلفه‌های آن و سطح مهارت را برشدت و جهت مستقیم ویژگی اضطراب رقابتی و شدت اعتماد به نفس بررسی کردند. یافته‌ها تا اندازه‌ای از این فرضیه که ورزشکاران نخبه سرسختی بیشتری دارند، حمایت می‌کند^(۹).

افرون بر سبک‌های تفکر و سرسختی متغیر مهارت‌های اجتماعی نیز با نوع فعالیت ورزشی (گروهی و انفرادی) ارتباط دارد به گونه‌ای که ایولیت و گرشام (۱۹۹۳)^(۱۰) مهارت‌های اجتماعی را رفتارهای انطباقی یادگرفته شده‌ای می‌داند که فرد را قادر می‌سازد تا با افراد دیگر روابط متقابل داشته باشد و از خود پاسخ‌های مثبت شان دهد و از بروز پاسخ‌های نامناسب اجتناب کند^(۱۱).

بندورا^(۱۲) و میشل^{(۱۹۷۶)^۳}

^(۱۳) معتقدند که انسان به طور فعال مسائل را حل می‌کند و دارای هوش و انتظارات و کنترل داخلی است و نسبت به متغیرهای محیطی واکنش نشان می‌دهد. آنها معتقدند افراد دنیای اجتماعی خود را مشاهده و اطلاعات لازم از آن را استخراج می‌کنند، به انتظارات خود جهت می‌دهند. انتخابی که بالاترین پاداش محیطی را در پی داشته باشد بر می‌گزینند، احساس شایستگی می‌نمایند و در همان حال از پیامدهای ناخوشایند اجتناب می‌ورزند^(۱۴).

یافته‌های سوجیا و لویس^{(۱۹۹۶)^۴}

^(۱۵) نشان می‌دهد کوکانی که در مهارت‌های اجتماعی نقص دارند اغلب با مشکلات یادگیری و رفتاری مواجه می‌شوند. چنانکه نقص در مهارت‌های اجتماعی پایدار بماند در درازمدت فرد را با مشکلاتی از قبیل چرخه‌های شکست، طرد شدن از طرف همسالان، ضعف تحصیلی در مدرسه و مشکلات سازگاری در بزرگسالی مواجه می‌سازد^(۱۶). آتشی (۱۳۷۸) در پژوهشی با عنوان مقایسه سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان ورزشکار و غیر ورزشکار دیبرستان‌های شهر یزد دریافت که میزان ناسازگاری اجتماعی دانش‌آموزان ورزشکار کمتر از ناسازگاری اجتماعی دانش‌آموزان غیر ورزشکار است^(۱۷). نتایج پژوهش‌های کارتلیج و میلبرن^(۱۸)، نشان می‌دهد که

1. Iolite & Gresham

2. Bandura

3. Michell

4. Sogia & Lois

5. Kartrig & Milburn

بازی‌های گروهی به رشد مهارت‌های اجتماعی کمک می‌کند. چنانکه رفتار کودک در بازی‌ها و فعالیت‌های اوقات فراغت همراه با حس مشارکت و همکاری باشد سبب ایجاد مهارت‌هایی همچون دوست‌یابی، سازش با دیگران، یادگیری نحوه مشارکت و تعامل اجتماعی می‌گردد (۱۴). یاقوتی (۱۳۷۹) در مطالعه خود نشان داده است که عزت نفس و منبع کنترل و مهارت‌های اجتماعی دانشجویان ورزشکار بالاتر از افراد غیر ورزشکار است (۱۵). پاسکارلا، بوهر، نورا و ترنزینی (۱۹۹۵) دریافتند که افراد ورزشکار در مقایسه با افراد غیر ورزشکار در مهارت‌های مربوط به فهم مطالب نمرات کمتری دارند (۱۶).

آلبرت و پیت پاس (۲۰۰۴) در برنامه‌ای با عنوان برنامه رشد مهارت‌های زندگی برای دانش‌آموزان ورزشکار دبیرستانی به این نتیجه رسیدند که ورزش و فعالیت‌های پس از مدرسه زمینه مناسبی برای رشد قوه ابتكار و احساس خود کارآمدی نوجوانان است و توانایی‌های ارتباطی آنها را تقویت می‌کند (۱۷). استنسبوری (۲۰۰۴) در مطالعه خود دریافت که شرکت کردن در ورزش اثر مشتی بر رشد مهارت‌های رهبری و روابط بین فردی برای دانش‌آموزان ورزشکار دارد (۱۸). آریس (۲۰۰۴) در پژوهشی درباره دو گروه از دانش‌آموزان ورزشکار و غیر ورزشکار نشان داد که دانش‌آموزان ورزشکار نسبت به افراد غیر ورزشکار مردم‌گرایی -برون‌گرایی و خودسنجی بهتری از بهزیستی خود و جامعه دارند (۱۹).

بر اساس نظر پرسیوال و کرر^۱ (۲۰۰۵) فعالیت‌های ورزشی افزون بر فراهم کردن سلامت فیزیکی، نقش مهمی در رشد جسمانی و اجتماعی دارد و باعث بیان اجتماعی و ابراز قوت در کودکان می‌شود. بنابراین چنین کودکانی اغلب از مهارت‌های اجتماعی بالایی برخوردارند (۲۰).

چهارمین متغیر مورد مطالعه در این پژوهش وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار است که پیش‌بینی می‌شود تحت تأثیر فعالیت‌های ورزشی قرار گیرد. در این اینجا دو دسته متناقض شاخص وجود دارد، به گونه‌ای که نیکوکار (۱۳۷۵) در پژوهش خود با عنوان مقایسه عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان عضو تیم‌های ورزشی با سایر دانش‌آموزان دوره راهنمایی دریافت که متوسط عملکرد کلی تحصیلی دانش‌آموزان عضو تیم‌های ورزشی

1. Perceval & Cirer

به طور معنی داری از سایر دانش آموزان بالاتر است (۲۱). محمدنیا (۱۳۷۸) در پژوهشی نشان داد که فعالیت‌های ورزشی منظم تأثیر مثبتی در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ورزشکار در مقایسه با دانش آموزان غیر ورزشکار دارد (۲۲). وايت‌لي (۱۹۹۵) در پژوهشی با عنوان مقایسه عملکرد آموزش و پرورش ورزشکاران و غیر ورزشکاران در ۱۳۳ دبیرستان کارولینای جنوبی آمریکا دریافت که عملکرد آموزش و پرورش ورزشکاران بهتر از غیر ورزشکاران است (۲۳). اما دسته دیگر از مطالعات مبین آن است که فعالیت‌های ورزشی بر وضعیت تحصیلی دانش آموزان اثر منفی دارد. به طوری که گردی (۱۹۹۶) اظهار می‌کند برای دانش آموزان ترکیب کردن ورزش و مدرسه می‌تواند بین نهایت استرس زا باشد و به طور معنی داری نمرات امتحانی و معدل را پایین بیاورد (۲۴). کاردين، آلموند و گروتوس (۲۰۰۱) با بررسی تاثیر فعالیت‌های ورزشی بر موفقیت تحصیلی دانش آموزان نشان دادند که استرس فیزیکی ناشی از شرکت در فعالیت‌های ورزشی و انتظارات بیش از حد توانایی بر وضعیت تحصیلی دانش آموزان تأثیر منفی می‌گذارد (۲۵).

سایمون و رهین (۲۰۰۰) معتقدند که ورزش به طور منفی و معنی دار معدل ورزشکاران را پیش‌بینی می‌کند. دلیل نمرات پایین ورزشکاران، نقش‌های چندگانه آنها است. استرس ناشی از شرکت کردن در برنامه‌های ورزشی باعث از دست دادن تمرکز و کنترل دانش آموزان در زندگی تحصیلی آنها می‌شود (۲۶).

همچنین آریس (۲۰۰۴) در پژوهش دیگری ثابت کرد که دانش آموزان ورزشکار مشکلات زیادی در عملکرد تحصیلی شان پیدا می‌کنند (۱۹). به طور کلی شواهد نشان می‌دهد که ورزشکاران عملکرد تحصیلی پائینی دارند. ترکیب ورزش و مدرسه سبب افت نمرات امتحانی دانش آموزان است.

با توجه به این یافته‌ها می‌توان گفت که شرکت در فعالیت‌های ورزشی به طور مثبت با رشد مهارت‌های بین فردی، ارتباط با همسالان و توانایی‌های رهبری، بهزیستی فردی و اجتماعی دانش آموزان و تعهد و التزام دانش آموزان با مؤسسات ورزشی و تحصیلی در ارتباط است. افزون بر این، ویژگی سرسختی روان‌شناختی تأثیر مثبتی بر افزایش عملکرد ورزشی دارد. هدف از این پژوهش مقایسه دانش آموزان ورزشکار (گروهی - انفرادی) و غیر ورزشکار از نظر متغیرهایی همچون سرسختی روان‌شناختی، سبک‌های تفکر،

مهارت‌های اجتماعی و رفع تناقض یافته‌های پژوهش‌های پیشین در خصوص تأثیر ورزش بر پیشرفت تحصیلی است. برای رسیدن به اهداف مذکور و با توجه به نتایج سوابق پژوهشی فرضیه‌های زیر تدوین شدند

۱. بین سه گروه از دانش‌آموزان ورزشکار (گروهی و انفرادی) و غیر ورزشکار از نظر سبک‌های تفکر تفاوت وجود دارد.
۲. بین سه گروه از دانش‌آموزان ورزشکار (گروهی و انفرادی) و غیر ورزشکار از نظر سبک‌های سرسختی تفاوت وجود دارد.
۳. بین سه گروه از دانش‌آموزان ورزشکار (گروهی و انفرادی) و غیر ورزشکار از نظر مهارت‌های اجتماعی تفاوت وجود دارد.
۴. بین سه گروه از دانش‌آموزان ورزشکار (گروهی و انفرادی) و غیر ورزشکار از نظر سبک‌های پیشرفت تحصیلی تفاوت وجود دارد.

روش‌شناسی

نمونه‌ها: جامعه آماری پژوهش دانش‌آموزان مدارس متوسطه شهر اشنویه بودند ($N = 1588$)، که از این تعداد ۲۱۰ نفر با روش نمونه‌گیری خوشای چند مرحله‌ای انتخاب شدند ($n = 210$)؛ به طوری که ۷۰ نفر ورزشکار در رشته‌های انفرادی و ۷۰ نفر ورزشکار در رشته‌های گروهی و ۷۰ نفر نیز غیر ورزشکار بودند.

ابزار اندازه‌گیری: برای جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز از پرسشنامه محقق ساخته، اسناد و مدارک تحصیلی و پرسشنامه‌های سرسختی روان‌شناختی، سبک‌های تفکر و مهارت‌های اجتماعی استفاده شده است. در این پژوهش برای بررسی سبک‌های تفکر از فرم کوتاه پرسشنامه سبک‌های تفکر استرنبرگ - واگتر (۱۹۹۲) استفاده شد. این پرسشنامه از ۶۵ پرسش و ۱۳ خرده آزمون تشکیل شده است. هر خرده آزمون شامل ۵ پرسش است که یک سبک تفکر را اندازه‌گیری می‌کند. دامنه ضریب پایایی این پرسشنامه در مطالعات قبلی بین ۴۰ تا ۸۰٪ می‌باشد، اما در مطالعه حاضر برای سنجش پایایی آن ضریب آلفای کرونباخ به کار برده شده به طوری که ضریب آلفای کرونباخ آن ۷۵٪ می‌باشد، همچنین روایی همزمان این پرسشنامه با پرسشنامه بلند سبک تفکر ۷۹٪ است (۲۷ و ۲۸). برای سنجش سرسختی از

پرسشنامه سرخختی که توسط پولتی و همکاران^۱ (۱۹۸۹) آماده شده؛ استفاده شده است. این ابزار یک مقیاس خودگزارشی مداد- کاغذی است (۲۹) که پایایی آن در پژوهش حاضر با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ ۰/۶۸ و روایی همزمان این پرسشنامه با پرسشنامه سرخختی اهواز ۰/۷۲ می‌باشد. برای سنجش مهارت‌های اجتماعی از پرسشنامه مهارت‌های اجتماعی ماتسون (۱۹۸۳)، استفاده شده است که با دارا بودن ۶۲ پرسش مهارت‌های اجتماعی کودکان ۴ تا ۱۸ ساله را می‌سنجد (۳۰). در این مطالعه برای بررسی پایایی مقیاس مهارت‌های اجتماعی، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده، به طوری که مقدار ضریب آلفای کرونباخ این آزمون ۰/۷۲ است. همچنین برای تعیین روایی سازه آزمون از روش تحلیل عاملی با به کار بردن مؤلفه‌های اصلی استفاده شده است که مقدار ضریب kmo برابر با ۰/۸۶ بود، ضمن آنکه روایی همزمان این پرسشنامه با آزمون تهیه شده توسط بیابانگرد برای سنجش مهارت‌های اجتماعی ۰/۸۳ می‌باشد.

متغیرها: در این پژوهش سبک‌های تفکر، سرخختی روان‌شناختی، مهارت‌های اجتماعی و پیشرفت تحصیلی به عنوان متغیرهای وابسته و نوع ورزش (ورزشکار بودن در ورزش‌های گروهی و انفرادی و ورزشکار نبودن) به عنوان متغیر وابسته بوده است.

روش اجرا: با توجه به ماهیت موضوع که متغیر مستقل از قبل اعمال شده، از روش تحقیق عالی - مقایسه‌ای استفاده شده است. همچنین شیوه جمع آوری اطلاعات گروهی بوده و در محیط مدرسه انجام گرفته است. ابتدا پرسشنامه محقق ساخته و پرسشنامه‌های سبک‌های تفکر، سرخختی روان‌شناختی و مهارت‌های اجتماعی اجرا شد و در مرحله آخر برای دستیابی به پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، به پرونده تحصیلی آنها مراجعه گردید. شایان ذکر است که برای تجزیه و تحلیل داده‌های آنالیز واریانس یکطرفه و آزمون تعقیبی LSD به کار رفته است.

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که بین سه گروه از دانش‌آموزان ورزشکار (گروهی - انفرادی) و غیر ورزشکار از نظر سبک‌های تفکر درونی، بیرونی و قانونی تفاوت معنی‌داری وجود دارد ($P \leq 0/05$).

1. Polti et al.

نتایج

جدول ۱. خلاصه نتایج آزمون تحلیل واریانس تک عاملی سبک‌های تفکر در سه گروه از آزمودنی‌های ورزشکار (افرادی و گروهی) و غیر ورزشکار

Sig	F	میانگین مجدورات	Df	مجموع مجدورات	گروه	متغیر
۰/۰۵	۲/۴۲	۵۴/۹ ۲۲/۷۱	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۱۰۹/۸۱ ۴۶۹۹/۴۶ ۴۸۰۹/۲۶	بین گروهی درون گروهی کل	سبک تفکر قانونی
۰/۸۷۹	۰/۱۳	۳/۳۴ ۲۵/۷۴	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۳۴/۲ ۴۸۷۳/۱۵۸ ۴۹۰/۳۶	بین گروهی درون گروهی کل	سبک تفکر اجرایی
۰/۸۷۹	۰/۱۳	۳/۳۴ ۲۵/۷۴	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۶/۶۷ ۵۳۲۷/۹۳ ۵۳۳۴/۶۰	بین گروهی درون گروهی کل	سبک تفکر کلی
۰/۴۴۴	۰/۸۲	۱۶-۹۴ ۲۰/۸۰	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۳۳/۸۷ ۴۳۰۳/۷۶ ۴۳۳۷/۶۳	بین گروهی درون گروهی کل	سبک تفکر جزئی
۰/۶۲۷	۰/۴۷	۱۲/۰۴ ۲۵/۷۱	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۱۴/۴۹ ۶۱۸۵/۴۵ ۶۱۹۹/۹۳	بین گروهی درون گروهی کل	سبک تفکر آزادمنشانه
۰/۷۸۵	۰/۲۵	۷/۲۵ ۲۹/۸۹	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۱۴/۴۹ ۶۱۸۵/۴۵ ۶۱۹۹/۹۳	بین گروهی درون گروهی کل	سبک تفکر محافظه کارانه
۰/۳۴۳	۱/۰۸	۲۳/۲۵ ۲۱/۶۰	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۴۶/۴۹ ۶۱۸۵/۴۵ ۶۱۹۹/۹۳	بین گروهی درون گروهی کل	سبک تفکر سلسله‌مراتبی
۰/۲۲۳	۱/۵۲	۴۱/۸۹ ۲۷/۷۰	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۸۳/۷۸ ۵۷۳۳/۰۹ ۵۸۱۶/۸۶	بین گروهی درون گروهی کل	سبک تفکر مونارشی
۰/۲۲۷	۱/۵۰	۳۴/۴۴ ۲۵/۷۳	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۷۶/۸۷ ۵۳۲۴/۰۲ ۵۴۰۰/۸۹	بین گروهی درون گروهی کل	سبک تفکر الیگارشی
۰/۲۸۶	۱/۲۶	۳۰/۸۴ ۲۴/۴۷	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۶۱/۶۷ ۵۰۶۴/۷۶ ۵۱۲۶/۴۳	بین گروهی درون گروهی کل	سبک تفکر آنارشی
۰/۰۰۱	۷/۴۰	۲۶۰/۹۴ ۳۵/۲۶	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۵۲۱/۸۷ ۷۲۹۸/۰۶ ۷۸۱۹/۹۳	بین گروهی درون گروهی کل	سبک تفکر دروني

۰/۰۲۰	۴/۰۱۲	۱۲۵/۰۴ ۳۱/۱۷	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۲۵۰/۰۷ ۶۴۵۰/۶۱ ۶۷۰۰/۶۷	بین گروهی درون گروهی کل	سبک تفکر بیرونی
۰/۵۹۵	۰/۵۲۱	۷۶۵/۸۴۸ ۱۴۷۰/۴۴۶	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۱۵۳۱/۷۰ ۳۰۴۳۸۲/۲۳ ۳۰۵۹۱۳/۹۲	بین گروهی درون گروهی کل	مجموع سبک تفکر

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که از نظر تفکر قانونی تفاوت معناداری ($p \leq 0.05$) بین ورزشکاران گروهی و انفرادی وجود دارد. بدین معنی که دانش‌آموzan ورزشکار انفرادی از سبک تفکر قانونی بیشتری برخوردارند. از نظر سبک تفکر درونی بین دانش‌آموzan ورزشکار گروهی با دانش‌آموzan ورزشکار انفرادی ($p \leq 0.001$) و دانش‌آموzan غیر ورزشکار ($p \leq 0.001$) تفاوت معناداری وجود دارد. به این معنی که دانش‌آموzan ورزشکار انفرادی و دانش‌آموzan غیر ورزشکار بیشتر از سبک تفکر درونی استفاده می‌کنند و سبک تفکر دانش‌آموzan ورزشکار گروهی بیشتر بیرونی است.

جدول ۲. خلاصه نتایج آزمون LSD برای مقایسه دو به دوی میانگین دانش‌آموzan ورزشکار گروهی و انفرادی و غیر ورزشکار در خرده مقیاس‌های سبک‌های تفکر

متغیر	گروه‌ها	انفرادی	غیرورزشکار	غیرورزشکار	انفرادی	غیرورزشکار	گروهی	انفرادی	غیرورزشکار	گروهی	انفرادی	غیرورزشکار	سبک قانونی	سبک درونی	سبک بیرونی	متغیر	
	گروهی	-۱/۷۲*	۱/۲۵ ۰/۱۲۴	-	۰/۰۳۴												
	انفرادی	-	۰/۴۷ ۰/۵۶														
	غیرورزشکار	-	-														
	گروهی	-۳/۵۱*	-۳/۱۴*	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱												
	انفرادی	-	-۰/۳۷ ۰/۷۱۲														
	غیرورزشکار	-	-														
	گروهی	۲/۰۵۱*	۲/۰۴*	۰/۰۳۲	۰/۰۰۸												
	انفرادی	-	-۰/۴۷ ۰/۶۱۸														
	غیرورزشکار	-	-														

* اختلاف میانگین‌ها در سطح 0.05 معنی‌دار است.

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که بین سه گروه از دانش‌آموزان ورزشکار در رشته‌های گروهی - انفرادی و دانش‌آموزان غیر ورزشکار) از نظر میزان سرسختی روان‌شناختی به صورت کلی تفاوت معناداری وجود دارد ($p \leq 0.001$). همچنین از نظر مؤلفه‌های تعهد و کنترل و مبارزه‌جویی نیز بین این سه گروه تفاوت معنی‌داری مشاهده می‌شود ($p \leq 0.05$).

جدول ۳. خلاصه نتایج آزمون تحلیل واریانس تک عاملی با توجه به سرسختی در سه گروه آزمودنی (دانش‌آموزان ورزشکار گروهی و انفرادی و غیر ورزشکار)

Sig	F	میانگین مجددرات	Df	مجموع مجددرات	گروه	متغیر
.0037	۲/۳۴	۱۱۸/۹۸۶ ۳۵/۶۶۲	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۲۳۷/۹۱ ۷۳۸۱/۹۵۷ ۷۶۱۹/۹۲۹	بین گروهی درون گروهی کل	تعهد
.0017	۴/۱۳	۱۲۳/۴۴۸ ۲۹/۸۷۵	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۲۴۶/۸۹۵ ۶۱۸۴/۱۰۰ ۶۴۳۰/۹۹۵	بین گروهی درون گروهی کل	کنترل
.0001	۷/۱۰۲	۱۴۷/۴۴۸ ۲۰/۷۶۱	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۲۹۴/۸۹۵ ۴۲۹۷/۵۲۹ ۴۵۹۲/۴۲۴	بین گروهی درون گروهی کل	مبارزه‌جویی
.0001	۷/۲۱	۱۲۲/۳۱۹ ۱۵۵/۴۷۸	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۲۲۴۴/۶۳۸ ۳۲۱۸۳/۹۵۷ ۳۴۴۲۸/۵۹۵	بین گروهی درون گروهی کل	مجموع سرسختی

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که بین دانش‌آموزان ورزشکار گروهی و انفرادی از نظر میزان سرسختی روان‌شناختی تفاوت معناداری ($p \leq 0.01$) وجود دارد. یعنی دانش‌آموزان ورزشکار گروهی از میزان سرسختی روان‌شناختی بالاتری در مقایسه با دانش‌آموزان رشته‌های ورزشی انفرادی و افراد غیر ورزشکار برخوردارند. همچنین مؤلفه تعهد در دانش‌آموزان ورزش‌های گروهی بالاتر از افراد غیر ورزشکار است و مؤلفه‌های کنترل و مبارزه‌جویی در دانش‌آموزان ورزش‌های گروهی بالاتر از ورزشکاران انفرادی و افراد غیر ورزشکار می‌باشد. بین دانش‌آموزان ورزشکار گروهی با دانش‌آموزان غیر ورزشکار و دانش‌آموزان ورزشکار انفرادی با دانش‌آموزان غیر ورزشکار از نظر میزان سرسختی روان‌شناختی تفاوت معناداری به دست نیامد.

جدول ۴. خلاصه نتایج آزمون LSD برای مقایسه دو به دوی میانگین‌های سه گروه (دانش‌آموزان ورزشکار) گروهی - انفرادی و غیرورزشکار در مؤلفه‌های سرخستی

متغیر	گروه‌ها	انفرادی	غیرورزشکار	میانگین
تعهد	گروهی	۱/۴۷ ۰/۱۴۶	۲/۶* ۰/۰۱۱	۳۳/۵
	انفرادی	—	۱/۳۷ ۰/۲۶۵	۳۳/۳۰
	غیرورزشکار	—	—	۳۲/۷
کنترل	گروهی	۲/۸۶* ۰/۰۱۴	۲/۳۱* ۰/۰۱۳	۳۶/۰۵
	انفرادی	—	۲/۸۵۷ ۰/۹۷۵	۳۵
	غیرورزشکار	—	—	۲۵/۴
مبارزه‌جویی	گروهی	۱/۷۱* ۰/۲۷	۲/۸۹ ۰/۰۰۰	۴۰/۰۵
	انفرادی	—	۱/۱۷ ۰/۱۳۰	۳۸/۹
	غیرورزشکار	—	—	۳۸
مجموع سرخستی	گروهی	۵/۴۷* ۰/۰۱۰	۷/۸* ۰/۰۰۰	۱۰۹/۲
	انفرادی	—	۲/۲۳ ۰/۲۷۱	۱۰۷/۱۷
	غیرورزشکار	—	—	۱۰۶/۰۲

* اختلاف میانگین‌ها در سطح ۰/۰۵ معنی‌دار است.

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که بین دانش‌آموزان ورزشکار (گروهی - انفرادی) و دانش‌آموزان غیر ورزشکار از نظر میزان مهارت‌های اجتماعی تفاوت معنی‌داری ($p \leq 0/05$) وجود دارد. همچنین بین سه گروه از دانش‌آموزان ورزشکار (گروهی - انفرادی) و دانش‌آموزان غیر ورزشکار از نظر عوامل مهارت‌های اجتماعی تفاوت معناداری وجود دارد. به طوری‌که این تفاوت برای عامل رفتارهای مناسب، رفتارهای نامناسب و رفتار پرخاشگرانه، برتری جویی و حسادت معنادار می‌باشد ($p \leq 0/05$). همچنین بین

دانش‌آموزان ورزشکار (گروهی - انفرادی) و دانش‌آموزان غیرورزشکار تفاوت معناداری از نظر پیشرفت تحصیلی وجود دارد ($p \leq 0.01$).

جدول ۵. خلاصه نتایج آزمون تحلیل واریانس تک عاملی مهارت‌های اجتماعی و پیشرفت تحصیلی در سه گروه از افراد ورزشکار گروهی - انفرادی و غیر ورزشکار

Sig	F	میانگین مجذورات	Df	مجموع مجذورات	گروه	متغیر
۰/۰۰۹*	۴/۳۸۴	۸۴۶/۰۱۹ ۱۰۰/۵۵۰	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۹۷۲/۰۳۸ ۲۰۸۱۳/۸۷ ۲۱۷۸۵/۹۲	بین گروهی درون گروهی کل	رفتارهای مناسب
۰/۰۰۹*	۴/۸۲۸	۳۱۵/۳۰۰ ۶۵/۳۱۰	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۶۳۰/۶ ۱۳۵۱۹/۱۱۴ ۱۴۱۴۹/۷۱۴	بین گروهی درون گروهی کل	رفتارهای نامناسب
۰/۰۰۵*	۵/۴۸۰	۲۰۶/۶۶۲ ۵۵/۹۵۷	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۶۱۳/۳۲۴ ۱۱۵۸۳/۰۵۷ ۱۲۱۹۶/۳۸۱	بین گروهی درون گروهی کل	رفتارهای پرخاشگری
۰/۰۱۱*	۴/۶۴۳	۸۷/۷۷۶ ۱۸/۹۰۷	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۱۷۵/۵۵۲ ۳۹۱۳/۷۲۹ ۴۰۸۹/۲۸۱	بین گروهی درون گروهی کل	برتری جویی
۰/۰۰۱*	۱۰/۷۹۸	۳۰۲/۸۶۲ ۲۸/۰۴۸	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۶۰۵/۷۲۴ ۸۵۰۵/۸۴۲ ۶۴۱۱/۵۶۷	بین گروهی درون گروهی کل	حسادت مجموع سرسختی
۰/۰۱۳*	۴/۴۲۶	۲۱۵۰/۳۵۷ ۴۸۵/۸۴۸	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۶۰۵/۷۲۴ ۸۵۰۵/۸۴۲ ۶۴۱۱/۵۶۷	بین گروهی درون گروهی کل	مجموع مهارت‌های اجتماعی
۰/۰۴۵*	۲/۱۵۸	۱۴/۹۲۶ ۴/۷۲۶	۲ ۲۰۷ ۲۰۹	۲۹/۸۵ ۹۷۸/۳۷۰ ۱۰۰۸/۲۲۲	بین گروهی درون گروهی کل	پیشرفت تحصیلی

* اختلاف میانگین‌ها در سطح 0.05 معنی‌دار است.

نتایج جدول ۶ نشان می‌دهد که دانش‌آموزان ورزش‌های گروهی در مقایسه با دانش‌آموزان ورزشکار انفرادی رفتارهای مناسب، پرخاشگری، برتری جویی، حسادت و به طور کلی مهارت‌های اجتماعی بالاتری دارند، اما رفتارهای نامناسب در دانش‌آموزان ورزشکار انفرادی بیشتر از ورزشکاران گروهی است. همچنین دانش‌آموزان غیرورزشکار در مقایسه با دانش‌آموزان ورزش‌های انفرادی در مولفه‌های مربوط به رفتارهای مناسب،

پرخاشگری، حسادت و مجموع مهارت‌های اجتماعی نمرات بالاتری دارند. در رفتارهای نامناسب نیز افراد غیر ورزشکار نمرات بالاتر اما در برتری جویی نمرات پایین تری از دانشآموزان ورزش‌های گروهی کسب نموده اند. نهایت اینکه پیشرفت تحصیلی دانشآموزان غیرورزشکار بیشتر از دانشآموزان ورزش‌های انفرادی و گروهی است.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش نشان می‌دهد که بین سه گروه از دانشآموزان ورزشکار (گروهی- انفرادی) و غیرورزشکار از نظر سبک‌های تفکر درونی، بیرونی و قانونی تفاوت معنی‌داری وجود دارد ($p \leq 0.05$)، بدین معنی که دانشآموزان ورزشکار گروهی از سبک تفکر بیرونی بیشتر و قانونی کمتری برخوردارند. این یافته با نتایج پژوهش موسی‌زاده (۱۳۸۳)، یزدان‌پناه (۱۳۷۸) و استرنبرگ (۱۹۹۷) همخوانی دارد و همچنین با علاقه به فعالیت‌های انفرادی با سبک تفکر درونی مرتبط است. در مقابل فعالیت‌های گروهی مانند شرکت در ورزش‌های گروهی با تفکر بیرونی ارتباط دارد و یا به عبارت دیگر فعالیت در گروه‌های کوچک با سبک تفکر بیرونی مرتبط است. بر اساس نظریه خودحکومتی ذهنی افراد دارای سبک تفکر قانونی دوست دارند که خود روش‌هایی برای انجام کارها ارائه دهند. آنها ترجیح می‌دهند که خود در مورد انتخاب نوع کار و چگونگی انجام آن تصمیم‌گیری کنند. متأسفانه محیط‌های آموزشی سبک‌های قانون‌گذارانه را تشویق نمی‌کنند و در واقع موقعیت‌های شغلی که نیاز به افراد خلاق دارند، غالباً سبک قانون‌گذار را تشویق و ترغیب نمی‌کنند؛ زیرا قانون‌گذاران دوست دارند کارها را خودشان انجام دهند؛ این شیوه چندان با روش‌های آموزشی مداوم یا محیط‌های کاری همخوانی ندارد. در مدرسه‌ای که معلمان وظایف ثابت و مشخصی دارند و بر مبنای آن، عقاید جرمی در مورد اینکه چه چیزی عملکرد خوبی محسوب می‌شود، دارند، یک دانشآموز قانون‌گذار باهوش به نظر نمی‌رسد بلکه مراحم و مختل‌کننده نیز به شمار می‌آید (۳-۵). از طرف دیگر استرنبرگ (۱۹۹۷) بیان می‌کند که افراد دارای تفکر اجرایی دوست دارند در مورد اینکه چه کاری بکنند یا اینکه چگونه آن را انجام دهند، راهنمایی و هدایت شوند. با توجه به این یافته‌ها می‌توان چنین استنباط کرد که ورزشکاران گروهی موظف به رعایت اجرای دستورات و راهنمایی‌های مریبان هستند و باید هماهنگ با سایر

جدول ۶. خلاصه آزمون LSD برای مقایسه دو به دوی میانگین‌های سه گروه دانش‌آموزان ورزشکار (گروهی - انفرادی) و غیرورزشکار در خرد مقیاس‌های مهارت‌های اجتماعی

متغیر	گروه‌ها	انفرادی	غیرورزشکار	میانگین
رفتارهای مناسب	گروهی	۴/۹۷ ۰/۰۰۴	۰/۹۷ ۰/۵۶۷	۷۳/۲
	انفرادی	—	—	۶۸/۲۲
	غیرورزشکار	—	—	۷۲/۲۲
رفتارهای نامناسب	گروهی	۰/۹۷* ۰/۰۰۴	۰/۲۶* ۰/۰۱۸	۴۸/۷
	انفرادی	—	—	۵۲/۷
	غیرورزشکار	—	—	۵۲
پرخاشگری	گروهی	۰/۱۹* ۰/۰۰۱	۲/۰۴ ۰/۱۰۸	۵۰/۶
	انفرادی	—	—	۴۶/۵
	غیرورزشکار	—	—	۴۸/۶
برتری جویی	گروهی	۰/۰۳۱	۲/۱۶* ۰/۰۰۴	۱۸/۵
	انفرادی	—	۰/۰۵۵ ۰/۴۴۹	۱۷
	غیرورزشکار	—	—	۱۶/۴
حسادت	گروهی	۰/۰۰۱	۴/۱۶* ۰/۰۳۱	۳۶/۸
	انفرادی	—	—	۳۲/۷
	غیرورزشکار	—	—	۳۵
مجموع مهارت‌های اجتماعی	گروهی	۰/۰۰۴	۱۰/۹۳* ۰/۳۰۲	۲۲۷/۹
	انفرادی	—	—	۲۱۷
	غیرورزشکار	—	—	۲۲۴

۱۵/۰۹	-۱/۸۲ ۰/۰۴	۰/۶۳ ۰/۴۷	گروهی	پیشرفت تحصیلی
۱۵/۰۵	-۱/۹۱ ۰/۰۱۳	-	انفرادی	
۱۶/۹۲	-	-	غیرورزشکار	

* اختلاف میانگین‌ها در سطح ۰/۰۵ معنی دار است.

اعضای گروه به انجام وظیفه پردازند، به همین دلیل در مقایسه با دانشآموzan ورزشکار انفرادی از سبک تفکر اجرایی بیشتر و از سبک تفکر قانونی کمتری برخوردارند(۵).

همچنین بین سه گروه از دانشآموzan ورزشکار در رشته‌های گروهی- انفرادی و دانشآموzan غیر ورزشکار از نظر میزان سرسختی روان‌شناختی تفاوت معناداری وجود دارد. بدین معنی که میانگین نمره سرسختی دانشآموzan ورزشکار گروهی از دانشآموzan ورزشکار انفرادی و دانشآموzan غیر ورزشکار بیشتر است. این یافته با نتایج مطالعه کولد، دیفن باچ و مووفیت (۲۰۰۲) و هاتون و همکاران (۲۰۰۲) و گل‌بای و شیرد (۲۰۰۴) همخوانی نشان می‌دهد(۶-۷) به طوری که همین سرسختی روان‌شناختی است که افزایش عملکرد ورزشی را در ورزشکاران ایجاد می‌کند. در تبیین این نکته می‌توان گفت که در ورزش‌های گروهی فرد برای مطرح شدن و ترقی کردن در بین اعضای گروه فرست بیشتری نسبت به موقعیت ورزشکاران انفرادی دارد و نیازمند تلاش بیشتری برای ترقی و رسیدن به شهرت است و به همین دلیل سرسختی بیشتری از خود نشان می‌دهد.

نتایج مطالعه نشان می‌دهد که بین دانشآموzan ورزشکار (گروهی- انفرادی) و دانشآموzan غیر ورزشکار از نظر میزان مهارت‌های اجتماعی تفاوت معنی داری وجود دارد. بدین معنی که دانشآموzan ورزشکار گروهی در مقایسه با دانشآموzan غیر ورزشکار و دانشآموzan ورزشکار انفرادی از رفتارهای اجتماعی مناسب بیشتر و رفتارهای نامناسب کمتر و برتری جویی و پرخاشگری بیشتری برخوردارند. یافته مذکور با نتایج آتشی- یاقوتی (۱۳۷۹)، پاسکارلا (۱۹۹۵) که نشان دادند مهارت‌های اجتماعی افراد ورزشکار بالاتر از افراد غیر ورزشکار است، همخوانی دارد (۱۶، ۱۵، ۱۳). ضمن آنکه می‌توان گفت که فعالیت‌های ورزشی به ویژه ورزش‌های گروهی با رشد خودکارآمدی و افزایش توانمندی‌های ارتباطی دانشآموzan، منجر به رشد مهارت‌های اجتماعی شان می‌شود (۱۸)،

۱۷). همچنین در تبیین این یافته می‌توان گفت که فعالیت‌های ورزشی با تقویت بیان اجتماعی و ابراز قوی دانش‌آموzan باعث تقویت مهارت اجتماعی آنها می‌شود. با توجه به این یافته‌ها و با توجه به اینکه در بازی‌های گروهی دایره برقراری روابط اجتماعی فرد گسترده‌تر می‌باشد؛ می‌توان چنین استنباط کرد که دانش‌آموzan ورزشکار گروهی نسبت به دانش‌آموzan ورزشکار انفرادی و غیر ورزشکار از مهارت‌های اجتماعی بیشتری برخوردارند. همچنین در ورزش‌های گروهی فرد برای مطرح شدن در بین اعضای گروه فرصت بیشتری در اختیار دارد و نیازمند تلاش بیشتری در مقایسه با سایر اعضای گروه است؛ شاید به همین دلیل است که میزان رفتارهای پرخاشگرانه، حسادت، برتری جویی در دانش‌آموzan ورزشکار گروهی از دانش‌آموzan ورزشکار انفرادی و غیر ورزشکار بیشتر است (۱۷، ۱۸). آخرین فرضیه پژوهش پیش‌بینی می‌کرد که وضعیت تحصیلی دانش‌آموzan ورزشکار (گروهی و انفرادی) با افراد غیر ورزشکار متفاوت است. این یافته نیز مورد تأیید قرار گرفت و دیده شد که دانش‌آموzan ورزشکار پیشرفت تحصیلی پایین‌تری از دانش‌آموzan غیر ورزشکار دارند، اما از نظر پیشرفت تحصیلی بین دانش‌آموzan مشغول به ورزش‌های گروهی و انفرادی تفاوتی مشاهده نشد. این یافته با نتایج پژوهش‌های نیکوکار (۱۳۷۵)، محمدنیا (۱۳۷۸)، وايت لى (۱۹۹۵) مغایرت دارد به گونه‌ای که در این مطالعات، فعالیت‌های ورزشی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموzan را در پی دارد (۲۱-۲۳)، اما با نتایج مطالعات گردی (۱۹۹۶) و کاردین و همکاران (۲۰۰۱) و سایمون و رهین (۲۰۰۰) و آریس (۲۰۰۴) همخوانی دارد زیرا آنها در مطالعات خود ثابت کردند که فعالیت‌های ورزشی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموzan اثر منفی دارد (۲۴-۲۶)، زیرا فعالیت‌های ورزشی برای دانش‌آموzan استرس‌زا بوده و همین استرس از طریق کاهش تمکن در دانش‌آموzan وضعیت تحصیلی آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

منابع

1. Sternberg, R. J (1988) *Mental self-government: A theory of intellectual styles and their development*. Human Development, 31, 197-224.
2. Sternberg, R. J & Grigorenko, E. L (1997) *Are cognitive still in styles?* American Psychologist, 25, (7), 700-712.

۳. همایونی، علیرضا، محمدحسین، عبداللهی (۱۳۸۲) بررسی رابطه بین سبک‌های یادگیری و سبک‌های شناختی و نقش آن در موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان. مجله روان‌شناسی، ۷ / شماره: ۲ / نسخه: ۲۶ / صفحات: ۱۷۹ الی ۱۹۷.
۴. نریمانی، محمد؛ سوران، رجبی (۱۳۸۴) بررسی کارامدی سایکودرام بر مهارت‌های اجتماعی و عزت نفس کودکان مبتلا به اختلال دیسلکسیا، اردبیل، دانشگاه محقق اردبیلی.
5. Sternberg. R. J (1997) *Thinking styles*. New York: Cambridge University press.
6. Kobasa, S.C (1988) *Hardiness in Lindsey, Thompson, and spring (Eds)*. Psychology (3rd Ed) New York. Worth Publication.
7. Golby, & Sheared (2004) *Mental toughness and hardness at different levels of rugby league*. J. Personality and individual differences, 37, 933-944.
8. Cockerel, I (Ed) (2002) *Solutions in sport psychology* (p32-43). Thomason publishing.
9. Hatton, S., L., & Evans (2002) *Hardiness and the competitive trait anxiety response*. J. Anxiety, Stress and Coping. vol. 6, no2, pp. 167-184
10. Patton & Goldenberg (2002) *Hardiness and anxiety as predictors of academic success in first-rate full-time and part-time RN students*. Journal of continuing education in nursing. vol. 30, Iss. 4; pp. 158, 10.
11. حبیبی، نسرین (۱۳۸۱) بررسی رابطه بین مهارت‌های اجتماعی و سازگاری فردی-اجتماعی در دختران دانش‌آموز شهر تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تهران.
12. Mallecki, K., & Elliott, S (2002) *Children's Social Behaviors Predictors of Academic Achievement: A Longitudinal Analysis*. Journal of School, Psychology.
13. آتشی، سید حسین (۱۳۷۸) مقایسه سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان ورزشکار و غیر ورزشکار دبیرستانی شهرستان یزد. پایان نامه کارشناسی. پژوهشکده معلم اردبیل
14. کارتلیچ، جی و میلبرن (۱۹۸۶) آموزش مهارت‌های اجتماعی به کودکان. ترجمه محمدحسین نظری نژاد (۱۳۷۲). مشهد؛ انتشارات آستان قدس رشتہ‌های تیمی و انفرادی و دانشجویان غیر ورزشکار دانشگاه اصفهان
15. یاقوتی، محمدهادی (۱۳۷۹) مقایسه میزان عزت نفس و منبع کنترل دانشجویان ورزشکار
16. Pascarella, E., Bohr, L., Nora, A., & Terenzini, P (1995) *Intercollegiate athletic participation and freshman year cognitive structures*. Journal of higher education, 66(4), 365-386.
17. Albert J. Petitpas F (2004) *A life skills development for high school students- athletes*.
18. Stansbury (2004) *Evaluating academic success in student athletes: A literature review*.
19. Arise.B (2004) *A comparison of athletes and non-athletes at highly selective colleges academic performance and personal development*. Research in higher education, Vol. 45.
20. Zhang, L. F (2005) *Validating the theory of mental self-government in a non academic*

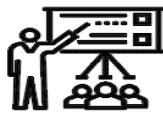
- setting. Journal of personality and individual differences. Vol. 34. p. 1915-1925.
۲۱. نیکوکار، محمدرضا (۱۳۷۵) مقایسه عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان عضو تیم‌های ورزشی با سایر دانش‌آموزان دوره راهنمایی شهر ذرفول با توجه به رشد اجتماعی و توانایی کلامی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تهران
۲۲. محمدنیا، صفر (۱۳۷۸) تأثیر فعالیت‌های بدنی گروهی و انفرادی در کانون‌های ورزشی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پسر دوم نظام جدید متوسطه دبیرستان ابوالحیان بیرونی منطقه (۲) آموزش و پرورش شهر تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران
23. Whitley. & Presley's (1995) *A comparison of the educational of athletes and non-athletes in 133 North Carolina high schools*. National Forum Journal. East Carolina University.
24. Gerdy, J (1996) *Time-out for freshman eligibility*. The college board review, 179, 20-23, 27.
25. Cardin, K., Almond, K, & Grottos, K (2001) *College student athlete's success both in and out of the classroom*. New directions for student services, 93, 19-33.
26. Simon & Rheen (2000) *Non cognitive predictors of student athletes, academic performance*. J. College Reading and Learning. 30(2), 167-181.
27. Sternberg. R. J. Wagner, R. K (1992) *Thinking styles Inventory*. Yale University. Unpublished test.
۲۸. امامی‌پور، سوزان (۱۳۸۲) بررسی تحولی سبک‌های تفکر در دانش‌آموزان و دانشجویان و رابطه آنها با خلاقیت و پیشرفت تحصیلی. فصلنامه نوآوری‌های آموزش، شماره سه، سال دوم، ص ۳۵ تا ۵۶
۲۹. کیامرثی، آذر (۱۳۷۶) ساخت و اعتباریابی مقیاس برای سنجش سرسختی. مکان روان‌شناختی و بررسی رابطه آن با تیپ A کترل، عزت نفس، شکایات جسمانی و عملکرد تحصیلی در دانشجویان دختر و پسر دانشگاه آزاد اسلامی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناختی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.
۳۰. یوسفی، فریده و خیر، محمد (۱۳۸۱) بررسی پایایی و روایی مقیاس سنجش مهارت‌های اجتماعی ماتسون و مقایسه عملکرد دختران و پسران دبیرستانی در این مقیاس. شیراز؛ مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، ویژه‌نامه علوم تربیتی، دوره هیجدهم، شماره دوم، ص ۲۶ - ۳۱.

ابزارهای
پژوهش

سرویس ترجمه
تخصصی

کارگاه های
آموزشی

بلاگ
مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری
STES

فیلم های
آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

تزریق آموزش
آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقالات ISI

آموزش مهارت های کاربردی
در تدوین و چاپ مقالات ISI

تزریق آموزش
روش تحقیق کمی

روش تحقیق کمی

تزریق آموزش
آموزش نرم افزار Word برای پژوهشگران

آموزش نرم افزار Word
برای پژوهشگران